

**Statut
Rady vlády pro lidská práva**

schválen usnesením vlády ze dne 21. května 2014 č. 375, ke Statutu Rady vlády pro lidská práva a o jmenování členů této Rady a jejich zástupců, ve znění usnesení vlády ze dne 30. května 2018 č. 346, usnesení vlády ze dne 30. září 2019 č. 692, usnesení vlády ze dne 19. dubna 2021 č. 382 a usnesení vlády ze dne 18. května 2022 č. 412

**Statut
Rady vlády lidská práva**

**Článek 1
Úvodní ustanovení**

- (1) Rada vlády České republiky pro lidská práva (dále jen „Rada“) je stálým poradním orgánem vlády v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod.
- (2) Rada byla zřízena usnesením vlády ze dne 9. prosince 1998 č. 809.

**Článek 2
Působnost Rady**

- (1) Rada ve své činnosti sleduje dodržování Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, a dalších právních norem upravujících ochranu a dodržování lidských práv a základních svobod a působí ke zvýšení obecného povědomí o lidských právech a způsobech jejich prosazování.
- (2) Rada zejména
 - a) sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod, zejména závazků plynoucích z:
 1. Mezinárodního paktu o občanských a politických právech,
 2. Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
 3. Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod,
 4. Úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace,
 5. Úmluvy o právech dítěte,
 6. Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
 - b) zpracovává pro vládu návrhy týkající se politik v jednotlivých oblastech ochrany lidských práv, návrhy dílčích opatření a podněty ke zlepšení stavu dodržování lidských práv, a to z vlastní iniciativy nebo v rámci úkolů uložených vládou Radě, jejímu předsedovi či předsedkyni (dále jen „předseda“) nebo zmocněnci či zmocněnkyni (dále jen „zmocněnec“) vlády pro lidská práva,
 - c) zaujímá stanoviska k návrhům vládních, resortních a dalších opatření, která se týkají ochrany a dodržování lidských práv,
 - d) spolupracuje s nevládními neziskovými organizacemi zaměřenými na oblast lidských práv a s orgány územní samosprávy.

- (3) Rada se ve spolupráci s ústředními orgány státní správy a nevládními neziskovými organizacemi podílí prostřednictvím předsedy Rady na plnění závazků vlády spočívajících v podávání zpráv o plnění jednotlivých mezinárodních smluv.
- (4) Návrhy Rady podle tohoto článku předkládá Rada prostřednictvím předsedy Rady k projednání vládě nebo příslušným členům či členkám (dále jen „člen“) vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy.
- (5) Členové Rady, její odborné výbory (dále jen „Výbory“) a pracovní skupiny Rady (dále jen „pracovní skupiny“) a jejich členové mohou v mezích působnosti Rady vyžadovat informace a stanoviska od ústředních orgánů státní správy včetně těch, které nemají zastoupení v Radě, od ostatních orgánů státní správy a od organizací a institucí podřízených orgánům státní správy. Tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů¹⁾.

Článek 3 Složení Rady

- (1) Rada má 33 členů, kterými jsou předseda, dva místopředsedové či dvě místopředsedkyně (dále jen „místopředseda“) a další členové zastupující ústřední orgány státní správy a občanskou a odbornou veřejnost a akademickou obec. Počet členů Rady z řad představitelů či představitelky (dále jen „představitel“) ústředních orgánů státní správy je roven počtu členů Rady z řad představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce, přičemž předseda Rady se do tohoto počtu nezahrnuje.
- (2) Předsedou Rady je člen vlády, v jehož působnosti jsou lidská práva a rovné příležitosti. V případě, že nebude žádný člen vlády pověřen touto agendou, je předsedou Rady předseda vlády. Místopředsedou Rady je zmocněnec vlády pro lidská práva Druhého místopředsedu Rady jmenuje a odvolává předseda Rady po projednání v Radě z řad jejích členů.
- (3) Členy Rady jsou:
 - a) představitelé ústředních orgánů státní správy, a to konkrétně: náměstci či náměstkyně (dále jen „náměstek“) ministrů či ministryň (dále jen „ministr“) zahraničních věcí, spravedlnosti, vnitra, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy, kultury, zdravotnictví, pro místní rozvoj, průmyslu a obchodu a předsedy Legislativní rady vlády, vedoucí Úřadu vlády České republiky, vládní zmocněnec pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva, hlavní inspektor či inspektorka (dále jen „inspektor“) ochrany lidských práv Ministerstva obrany, předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů a veřejný ochránce či ochránkyně práv (dále jen „veřejný ochránce práv“),
 - b) představitelé občanské a odborné veřejnosti a akademické obce zabývající se problematikou ochrany a dodržování lidských práv a základních svobod a působící ke zvýšení obecného povědomí o lidských právech a způsobech jejich prosazování.
- (4) Členy Rady z řad představitelů ústředních orgánů státní správy jmenuje a odvolává na návrh příslušného ministra či vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy předseda Rady, pokud jejich členství není automaticky spojeno s výkonem jejich funkce. Členy Rady z řad občanské a odborné veřejnosti a akademické obce jmenuje a po projednání v Radě odvolává na návrh předsedy Rady vláda.

¹⁾ Například zákon č. 101/2000 Sb., ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

- (5) Funkční období členů Rady z řad představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce je čtyřleté. Funkční období členů Rady z řad představitelů ústředních orgánů státní správy trvá po dobu výkonu jejich funkce, pokud není skončeno dříve podle článku 3 odstavce 7 tohoto statutu. Členové Rady po skončení funkčního období vykonávají činnost do té doby, než jsou jmenováni členové noví.
- (6) Představitel občanské a odborné veřejnosti a akademické obce může být členem Rady nejvýše dvě po sobě jdoucí funkční období.
- (7) Členství v Radě končí:
- a) v případě náměstků členů vlády, zmocněnce vlády pro lidská práva, vedoucího či vedoucí (dále jen „vedoucí“) Úřadu vlády České republiky, hlavního inspektora ochrany lidských práv Ministerstva obrany, vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva, veřejného ochránce práv a předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ukončením výkonu funkce, resp. ukončením pracovního/služebního poměru,
 - b) v případě představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce vzdáním se členství před koncem funkčního období,
 - c) uplynutím funkčního období člena Rady,
 - d) úmrtím člena Rady,
 - e) odvoláním z členství v Radě podle článku 3 odstavce 4 tohoto statutu.

Článek 4

Předseda a místopředsedové Rady

- (1) Předseda Rady odpovídá za činnost Rady vládě.
- (2) Předseda Rady svolává a řídí zasedání Rady. Zasedání Rady se konají za přítomnosti předsedy Rady nejméně dvakrát ročně. Na návrh jedné třetiny členů Rady svolá předseda Rady zasedání Rady tak, aby se uskutečnilo do tří týdnů od podání návrhu.
- (3) Předseda Rady dále zejména:
- a) řídí činnost Rady,
 - b) předkládá členům Rady k projednání a ke schválení návrhy materiálů Rady a podepisuje stanoviska, doporučení a další materiály Rady,
 - c) rozhoduje o tom, zda na zasedání Rady budou pozváni hosté či hostky (dále jen „host“),
 - d) koordinuje činnost Rady, Výborů a pracovních skupin,
 - e) jmenuje a odvolává členy Výborů a pracovních skupin a jejich předsedy,
 - f) koordinuje vyhodnocování úrovně dodržování lidských práv v České republice a jménem Rady předkládá vládě zprávy o stavu lidských práv a návrhy na zlepšení jejich ochrany,
 - g) průběžně předkládá vládě informace, návrhy a stanoviska týkající se dodržování závazků plynoucích z mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, nebo jichž se hodlá stát smluvní stranou, a spolupracuje s ministrem zahraničních věcí na přípravě zpráv předkládaných v rámci kontrolních mechanismů těchto smluv, pokud tento úkol nepřísluší jiným orgánům státní správy.
- (4) Po dobu nepřítomnosti předsedy Rady nebo z jeho pověření zastupuje předsedu v plném rozsahu místopředseda nebo jiný člen Rady.

Článek 5 Členové Rady

- (1) Členové Rady se účastní zasedání Rady osobně nebo prostřednictvím svého stálého zástupce.
- (2) Členové Rady předkládají Radě návrhy a podílejí se na jejím jednání. Členové Rady se mohou účastnit i jednání Výborů a pracovních skupin.
- (3) Členové Rady mají své stálé zástupce jmenované na jejich návrh předsedou Rady. Zástupce člena Rady se může účastnit zasedání Rady, není-li přítomen příslušný člen Rady. Zástupce má v takovém případě všechna práva a povinnosti člena Rady, plně jej na jednání zastupuje a pro účely hlasování se považuje za člena Rady. Funkční období stálých zástupců je shodné s funkčním obdobím člena Rady, jehož zastupují.
- (4) Z důvodů hodných zvláštního zřetele může člen Rady uvedený v článku 3 odst. 3 písm. a) mimořádně pověřit zastupováním na jednání Rady jiného zástupce téhož úřadu. Pověření se zasílá či předkládá tajemníkovi Rady před jednáním Rady.

Článek 6 Výbory Rady

- (1) Rada zřizuje a ruší podle potřeby stálé Výbory. Rada může zřídit maximálně takový počet výborů, který spolu s počtem zřízených pracovních skupin nepřesáhne počet devíti. Výbory mají svůj statut a jednací řád, který schvaluje Rada. Není-li některá otázka statutem upravena, použije se podpůrně nebo obdobně Statut Rady. Členy Výboru a předsedu Výboru jmenuje předseda Rady podle článku 4 odstavce 3 písmene e) tohoto statutu. Členství ve Výboru zaniká analogicky podle článku 3 odst. 7 tohoto Statutu.
- (2) Výbory zejména
 - a) zpracovávají pro Radu návrhy dílčích i systémových opatření a dávají Radě podněty ke zvýšení úrovně stavu a dodržování lidských práv v České republice,
 - b) prostřednictvím svých tajemníků se podílejí na vypracovávání zpráv o stavu lidských práv v ČR a zpráv pro kontrolní mechanismy mezinárodních smluv o lidských právech.

Článek 7 Pracovní skupiny

- (1) Rada může podle potřeby zřizovat a rušit dočasné pracovní skupiny. Pracovní skupiny se na základě Radou určeného mandátu zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady a připravují k nim podklady pro zasedání Rady. Pracovní skupiny jsou zřizovány na dobu, která zpravidla nepřesahuje dva roky. Rada může zřídit maximálně takový počet pracovních skupin, který spolu s počtem zřízených výborů nepřesáhne počet devíti. Pracovní skupiny nemají vlastní statut.
- (2) Předsedu a členy pracovních skupin jmenuje a odvolává předseda Rady zpravidla na návrh členů Rady nebo tajemníka Rady. Členství v pracovní skupině zaniká analogicky podle článku 3 odst. 7 tohoto Statutu.

Článek 8 Externí spolupráce

- (1) Rada může požádat o spolupráci externí spolupracovníky a spolupracovnice z řad zaměstnanců či zaměstnankyň (dále jen „zaměstnanec“) státní správy a představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce (dále jen „experti“).
- (2) Experti se mohou na pozvání předsedy Rady účastnit jednání Rady nebo se mohou účastnit práce ve Výborech a pracovních skupinách.

Článek 9 Sekretariát Rady

- (1) Činnost Rady včetně činnosti Výborů i pracovních skupin zabezpečuje sekretariát Rady (dále jen „sekretariát“), který je organizační součástí Úřadu vlády. Sekretariát je odborným pracovištěm pro otázky ochrany lidských práv a základních svobod v rámci vlády ČR a spolupráci se zástupci občanské a odborné veřejnosti a akademické obce v těchto otázkách.
- (2) Sekretariát zajišťuje odborné plnění úkolů Rady, zejména
 - a) administrativně a organizačně zabezpečuje činnost Rady,
 - b) soustřeďuje podklady a informace potřebné pro činnost Rady a zpracovává odborné podklady pro jednání Rady na základě pokynů předsedy Rady,
 - c) aktualizuje informace o Radě a jejích členech zveřejněné na internetu,
 - d) sleduje funkční období členů Rady podle článku 3 odstavce 5 tohoto statutu.
- (3) Za plnění úkolů sekretariátu odpovídá a činnost sekretariátu řídí vedoucí sekretariátu. Vedoucí sekretariátu je tajemníkem Rady, účastní se zasedání Rady s hlasem poradním a může jí předkládat návrhy a vyjadřovat se k projednávaným věcem; k návrhu na zřízení nebo zrušení výboru nebo pracovní skupiny se vyjadřuje vždy. Stejná oprávnění má i vedoucí pracovník organizačního útvaru, do kterého je sekretariát Rady zařazen.
- (4) Sekretariát pravidelně aktualizuje informace zveřejněné o Radě a výstupech z její činnosti na webové stránce Úřadu vlády <http://www.vlada.cz>. Informace musí obsahovat také výčet všech Výborů i pracovních skupin.

Článek 10 Náklady na činnost a odměny

- (1) Náklady na činnost Rady jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády. Jednání Rady, Výborů a pracovních skupin se konají v budovách tohoto úřadu.
- (2) Členové Rady mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti s jednáním Rady. Pracovní cesty schvaluje vedoucí sekretariátu Rady a vedoucí zaměstnanec (představený) oprávněný schvalovat cesty v souladu s předpisy Úřadu vlády. Proplácení cestovních výdajů souvisejících s jednáním Rady a její orgánů se řídí předpisy Úřadu vlády.
- (3) Členové Rady nemají nárok na odměnu za výkon funkce. Odměna přísluší v souladu s platnými předpisy těm členům Rady, výborů, pracovních skupin a expertům, kteří nejsou zaměstnanci státní ani veřejné správy za práci, kterou pro Radu prokazatelně vykonávají na objednávku nebo na základě dohody o práci konané mimo pracovní

poměr (dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti) v souladu s předpisy Úřadu vlády.

Článek 11 **Jednací řád Rady**

- (1) Jednací řád Rady upravuje způsob jednání Rady i jednání Výborů, pokud jejich jednací řád nestanoví jinak. Jednací řád Rady schvaluje Rada.
- (2) Pracovní skupiny jednají zpravidla neformálně a rozhodují konsensuálně. Pokud je třeba, řídí se přiměřeně jednacím řádem Rady, případně jednacím řádem Výboru, v jehož rámci působí.

Článek 12 **Závěrečná ustanovení**

- (1) Změny a doplňky tohoto statutu schvaluje vláda.
- (2) Rada ustavená podle předchozího statutu se považuje za Radu ustavenou podle tohoto Statutu.
- (3) Tento statut je přístupný veřejnosti v sídle Úřadu vlády a na jeho webové stránce <http://www.vlada.cz>, kde se zveřejňuje vždy úplné znění statutu.
- (4) Tento statut nabývá účinnosti dne 21. května 2014.